כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות

בסוד שיח

בס"ד ■ יום רביעי ■ פרשת וירא ■ ט"ו מרחשון ה'תש"פ ■ 13.11.2019 ■ גליון מס' 557

הכנסת אורחים

/ הרב יעקב הלוי פילבר

מסורת בידינו שאברהם אבינו קיים את כל התורה כולה עד שלא ניתנה [קידושין פב כ] וחז"ל למדו זאת מהכתוב: "עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמרתי, **מצותי חקותי ותורותי**" [בראשית כו ה]. והנה בעוד שאת שאר המצוות שקיים אברהם אבינו אין התורה מציינת לנו, הרי את מצות "הכנסת האורחים" מתארת לנו התורה בהרחבה ומפרטת לנו בה פרטי פרטים כיצד קיים אותה אברהם אבינו. התיאור המפורט שבתורה בא ללמדנו איך מקיימים מצוות הכנסת אורחים כמו שהסיק מרן "**החפץ חיים**" בספרו "**אהבת חסד**" [ח"ג פ"ב], ובו הוא מפרט את ההנהגות בהכנסת אורחים שיש ללמוד מאבינו אברהם.

כבר בתחילת הפרשה אנו לומדים את חשיבות מצות הכנסת אורחים, שהרי היו לאברהם כל הסיבות שלא לעסוק בפעם הזאת בהכנסת אורחים, מלבד מה שהיה חולה (יום השלישי למילתו), הרי בחוץ שרר חום כבד, שכל אחת מהן מספיקה לפטור את האדם מהמצווה, ואעפ"כ אין אברהם מסתגר באוהלו, לא מפני החולשה (של המילה) ולא מפני החום, אלא יושב בפתח האוהל ומחפש עוברי דרכים להכניסם לביתו. (אמנם לפי "החפץ חיים" אין לדרוש מאמץ כזה מאנשים רגילים), ועם זאת אפשר ללמוד מהתנהגות זו של אברהם, שבתנאים רגילים אל לו לאדם להמתין עד שיתדפקו האורחים על דלת ביתו ואז להכניסם לביתו, אלא גם אם אין אורחים באים לביתו, יבקשם בחוץ, ואף ילך לקראתם להכניסם לביתו. כמו כן יש ללמוד ממה שאברהם אמר: "יוקח נא מעט מים ורחצו רגליכם", שעל המארח להציע לבא מן הדרך תחילה מים לרחצה, (מקלחת צוננת או אמבטיה חמה), שגם הם בכלל הכנסת האורחים. ובזמן שהאורחים ממתינים עד שהמארח יכין את סעודתו, בזמן הזה על המארח להציע לאורחיו מנוחה (ככתוב: "והשענו תחת העץ"), שינפשו מטורח הדרך.

גם בהכנת הסעודה לומדים אנו מאברהם כיצד לנהוג: אם המארח רואה שהכנת הסעודה תארך זמן רב, אל לו לתת לאורח להמתין רעב עד שיסיים להכין את כל הארוחה, אלא יגיש לאורח את המנה ראשונה מיד כשהכינו אותה, כמו אברהם שאמר: "ואקחה פת לחם וסעדו לבבכם", ואח"כ יגיש להם מנה שנייה, ולא לתת לאורח להמתין ברעב עד גמר הכנת כל הסעודה. ועוד לומדים אנו מאברהם, שלמרות שהיו לו הרבה עבדים ושפחות, אין אברהם מוסר את קיום מצות הכנסת אורחים לאחרים, אלא הוא עצמו עומד ומשרת לפני אורחיו כל עת האכילה ("ויתן לפניהם והוא עומד עליהם"), ועם זאת מוצא אברהם לנכון לשתף במצווה זו גם את בני ביתו (ככתוב: "ויתן אל הנער [הוא ישמעאל - **רש"י**] וימהר לעשות אותו"). ועד כמה היה החינוך להכנסת אורחים מושרש בבית אברהם רואים אנו זאת לאחר ימים אצל לוט, שהיה מוכן בסדום להכניס אורחים אפילו תוך סיכון עצמו.

וכך מסכם **החפץ חיים** בספרו (שם) את מה שיש ללמוד מפרשת הכנסת האורחים של אברהם: "כשיבואו אורחים לביתו של אדם יקבלם בסבר פנים יפות וישים מיד לפניהם לאכול כי אולי העני רעב ומתבייש לשאול. ויתן לפניהם בפנים צהובות (שמחות) ולא בפנים זועפות, ואף אם יש בלבו של המארח דבר דאגה (פרטית שלו) יכסנה בפניהם. ואם ילינם בביתו ישכיבם במיטב מיטותיו כפי הראוי להם כי גדולה מנוחת העייף, ולפעמים המשכיבו עושה לו טוב יותר מהמאכילו ומשקהו". ולאחר האירוח יש לקיים מצות לוויה, בפרט אם האורח אינו יודע היטב את הדרך, או אם הדרך מתפצלת לכמה דרכים, מצווה רבה היא ללוות אותו ולהראות לו הדרך הנכונה, ולפחות יברר לו היטב קודם יציאתו את הדרך הנכונה שלא יכשל בהליכתו, וזהו עיקר מצות לוויה. ומסיים שם החפץ חיים: "ומה טוב שיהיה לאדם חדר מיוחד בשביל האורחים על כל פנים ללינתם. וכבר נהגו בכל ישראל לעשות חברה מהכנסת אורחים המתחזקים במצווה זו ואשרי חלקם".

■

תפוצה לכל קהילות ישראל

עוד בעיתון

ניתן לעבור לכתבה הרצויה ע"י לחיצה על שמה.

מדוע לא נתן אברהם אבינו למלאכים מרק?
בפרשתנו פרשת וירא כתוב, ויקח חמאה וחלב ובן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם וגו'. (בראשית י"ח, ח')...
המשך בעמ' 2

מצאתי דוד עבדי
לאחר שאברהם אבינו מחזיר את לוט מהשבי, לוט שב לגור בסדום ומתמנה להיות שופט עליהם. המינוי נעשה כמה שנים לאחר ...
המשך בעמ' 2

שו"ת חורף
חלק מאוד חשוב במצוות 'הכנסת אורחים' הוא ללוות את האורח ביציאתו, ולא ראיתי שמקפידים על זה...
המשך בעמ' 4

סיפור לשבת

מכניסי אורחים
בליל חורף אחד, הגיע באמצע הלילה שליח אל ביתו של החוזה מלובלין כדי לבקש שיתפלל לרפואתו של חולה...
המשך בעמ' 5

שביבים

סגולות מיוחדות ממרן ראב"ד העדה החרדית, הגר"מ שטרנבוך שליט"א
במספר "ארבעים יום" רצופין יש יסוד גדול, ובכתבי האריז"ל מבואר שאם שומר פיו ושותק ארבעים יום, זוכה למעין רוח הקודש...
המשך בעמ' 6

מדוע לא נתן אברהם אבינו למלאכים מרק?

/ הרה"ג רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

בפרשתנו פרשת וירא כתוב, ויקח חמאה וחלב ובן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם וגו'. (בראשית י"ח, ח')

הנה בגמרא ברכות (מ"ד ע"א) איתא "א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן כל סעודה שאין בה שריף, אינה סעודה" ע"כ. וברש"י שם וז"ל: "שריף - תבשיל לח שיש בו מרק כמו שורפה חיה" עכ"ל.

וקשה לי שאם לא נקרא סעודה בלי "מרק", למה לא נתן אברהם אבינו למלאכים מרק?;

1. וידידי הגאון רבי חזקיה דחבש שליט"א, מח"ס "שתילי זיתים", עם פירוש "באר מרים" ג"ח, כתב לי לתרץ וז"ל: אשר נלע"ד לומר שאין הכוונה כאן "מרק" כפשוטו, מה שקורים לזה בזמנינו, אלא פירושו "רוטב", וזהו שכתב רש"י תבשיל לח שיש בו "מרק", דהיינו "רוטב", ולא כתב סתם כך מרק, ואם כן אפשר שאצל אברהם אבינו היו רוטב חמאה וחלב, וגם הבקר שהיה בחרדל קרוי רוטב. ועיין רמב"ם הלכות קרבן פסח (פ"ח הלכה י"ב-י"ג) שמרק פירושו רוטב. עכ"ל.
2. עוד תירץ ידידי הנ"ל, וז"ל: דברי הגמרא בברכות מיירי בסתם סעודה, שאם אין תבשיל לח שיש בו מרק - רוטב, אינה קרויה סעודה, אבל להאכיל ג' לשונות בחרדל, זהו מאכל מלכים, והוי לכולי עלמא סעודה, ולא סתם סעודה, אלא סעודת מלכים, ובזה לא קמיירי הגמרא. עכ"ל. ■

מצאתי דוד עבדי

/ הרב איתמר הרשקו

לאחר שאברהם אבינו מחזיר את לוט מהשבי, לוט שב לגור בסדום ומתמנה להיות שופט עליהם[1]. המינוי נעשה כמה שנים[2] לאחר מלחמת 'ארבעת המלכים- את החמישה' ובאותו היום ממש בו הם נצלו בזכות אברהם- ביום ערב פסח.

כשהמלאכים באים אל אברהם אבינו לבשר לו על הפיכת סדום, אומר הקב"ה על אברהם- "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט למען הביא ה' על אברהם את אשר דבר עליו[3]", ומתוך שבח זה הקב"ה מגלה לאברהם את מה שגזר על סדום- הפיכה.

והרי זה כאומר לאברהם- לא תוכל להציל את סדום כיוון שהם ההפך הגמור ממך, וכמו שלכאורה נראה מהפסוקים כן היה- אברהם לא מצליח להציל את סדום בתפילתו.

לעומתו, לוט מצליח להציל עיר שלמה מההפיכה בזמן מנוסתו להר, שם אומרת הבת הבכירה לצעירה "ואיש אין בארץ"- סבורות היו שכל העולם נחרב כמו בדור המבול (ב"ר)[5], ומשמע שגם אברהם בין ההרוגים.

עניין ישיבתה של סדום החל מיד לאחר דור הפלגה כאשר אברהם אבינו היה בן ארבעים ושמונה.

אנשי דור הפלגה נקראים "בני האדם", ומתוך הבלבול שבלל ה' את שפתם, יוצאים אנשי סדום ומקימים ממלכה שכולה רשע. רעים וחטאים- לה' ולאדם. הם מרשיעים מאוד יודעים רבונם ומתכוונים למרוד בו, ממש כמו כדרלעומר הוא נמרוד אותו הם עובדים ולו הם משעובדים במשך שתים עשרה שנה.

מולם עומד אברהם העברי ונמצא בעבר השני של העולם ומתחיל לקרוא בשם ה'.

לאחר שתים עשרה שנות השפעה, מרשיעים אנשי סדום יותר מכל מי שלפניהם כשהם מורדים הן בהקב"ה שמלטם מהמבול והן בנמרוד שמלך עליהם בארץ שנער.

כשאברהם מבקש מלוט להיפרד מעליו, לוט בוחר ללכת לסדום כי כולה משקה, ששם יש שפע גדול וזו הארץ המשובחת שבארצות, בה הוא יכול למצוא כל חסרונו.

למרות שפע זה, אנשי סדום לא שמים לבם למי שהשפיע עליהם טובה זו. לא רק זו, גם ההצלה שלוט סיבב עבורם כשאברהם הצילו יחד עמם- לא עלתה לו באותו לילה בו הם מבקשים לעשות בלוט שפטים על שהכניס אורחים.

אנשי סדום שכבר חוו על בשרם את המלחמה הגדולה, היה מצופה מהם שישמרו איש טובת רעהו ויחלקו את השפע הרב שלהם עם אחרים. וכמו שאף הציע מלך סדום לאברהם- "תן לי הנפש והרכוש קח לך[6]".

אך כשם שכפרו בטובה בארץ שנער כך הגדילו להרשיע גם בסדום.

מולם עומד האדם- אברהם אבינו[7] מהעבר השני ומצווה את ביתו ובניו אחריו לשמור צדקה ומשפט.

ובזה אברהם טוב לבריות וטוב לשמים.

בימים שלאחר בריתו של אברהם אבינו, הגיע אורח לסדום ונערה קטנה נתנה לו קצת אוכל.

אנשי סדום דנו אותה לחובה ומרחו את גופה בדבש, ובכך גרמו למותה מעקיצת הדבורים שבאו עליה.

בעקבות הצעקה של אותה ריבה, נחתם גזר דינה להפיכה.

וכעת מלמד אותנו הקב"ה שיש לרדת ולראות האם אכן כלו כל הקיצים ויש להענישם על מעשיהם.

דבר זה הוא בדיוק מה שאברהם מחנך את בניו- לשמור צדקה ומשפט, ובסדר הזה דווקא. ראשית יש לברר האם אכן אין כאן מעשים ראויים ורק אח"כ מגיע המשפט וגזר הדין.

במהלך תפילתו על סדום, מנסה אברהם למזער את מספר הצדיקים שיצילו את עירם עד שמגיע לתשעה צדיקים. ואילו על שמונה צדיקים בעיר[8] אין הוא מבקש- כשם שנח ובניו לא הגנו והצילו את דורם.

כאשר המלאך מציל את לוט הוא מוכן לקבל את בקשתו להציל את העיר צוער למרות שכעת נותרו רק שלושה צדיקים בסדום- לוט ושתי בנותיו, וזאת משום שלוט לימד זכות על אנשי העיר כל הלילה[9].

לאחר שאשת לוט הפכה לנציב מלח, הבינו בנות לוט שנגזר דינו של העולם לאבדון מוחלט, ואף מי שהיה ראוי להינצל בתחילה כמו אמם ואחיותיהן, אין הדבר עומד להם מול ההפיכה.

בנות לוט אמנם יודעות שאברהם אינו בכלל הגזרה אך הן גם יודעות מה שאמר אברהם לה' רק שנה קודם- "הלבן מאה שנה יוולד". וכיוון שכך, אין מי שיכול להולידן כי אם אביהן.

לאחר שנמלטו למערה, מוצאות בנות לוט יין במערה המוכן משאת ימי בראשית.

מקורו של יין זה הוא מתיבת נח[10] שהם הזמורות של ששת ימי בראשית- לפני השחתת הארץ שנעשתה ע"י ה' במבול.

כאשר נח נחשף לתוצאה הנוראה של המבול, הוא מבקש לתקן את העולם ולברוא משיח. ומשכך הוא ניגש למקום בו הקב"ה ימצא את המשיח לבסוף- בסדום[11].

כנען בנו של חם לא יכול לקבל זאת והוא מסרס את נח כדי שלא יוליד עוד בן שיתקן העולם.

היין שהשאיר אחריו נח במערה שבסדום, שימש את בנות לוט להחיות מאביהן זרע.

ממעשה זה נולדו עמון ומואב, ולסוף כמה דורות- רות ודוד שמהם יוצא משיח.

כשיעקב מברך את יהודה הוא מדגיש בפניו שממנו יצא משיח הנקרא- יין.

יהודה חשש שמא הוא ינזף על מעשה תמר וכנגד זה מרגיעו יעקב- אתה יודוך אחיך, שמעשה תמר הינו המשך יצירת המשיח כדריכת הענבים בגת.

בתחילה נוצרו האמהות- עמון ומואב שמהם יצאה רות, במערה אשר בסדום. ואח"כ נוצרו האבות- במעשה תמר שבפתח העניים, בלידת פרץ שממנו יוצא דוד.

וכשם שאין היין יוצא אלא מההסתר כך אין נוצר המשיח אלא בדרך זו.

נמרוד נקרא גם אמרפל משום שזרק את הרן אביו של לוט לכבשן האש, על כך שהרן מסר את נאמנותו לאלוקי אברהם. בדבר זה נוצר תקדים שלא היה מימות עולם- ההרוג הראשון על קידוש ה'.

כדי לברוא משיח, לא די במי שחי על קידוש ה' הלא הוא אברהם, כי אם יש צורך גם בכח של מסירות הנפש אותה הציג הרן, ולכן הוא זוכה שנכדותיו, בנות לוט- הן האמהות היוצרות את מלך המשיח.

התפילה של אברהם פעלה רבות לא עבור אנשי סדום כי אם עבור המרגלית שיצאה משם- דוד המלך.

אברהם ודוד מוזכרים כמי שמנהיגים דרך של צדקה ומשפט, והזמן והמקום בו הדבר מתגלה בשיא עוצמתו לראשונה- בסדום.

מסירותו של אברהם אבינו דווקא על תחתית האנושות- אנשי סדום, באה כדי לומר שהמשיח מתקן את כל האנושות, מגדלם ועד קטנם.

וכך היא הנהגתו של ה'.

בכל מקום שאתה מוצא גדולתו של מקום שם אתה מוצא ענוותנותו. "הא-ל הגדול הגבור והנורא אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד, עשה משפט יתום ואלמנה ואהב גר לתת לו לחם ושמלה".

יחד עם משפטי ה' שלא ניתן לעמוד מולם, הקב"ה גם דואג ליתום ולאלמנה.

"כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט למען הביא ה' על אברהם את אשר דבר עליו".

יזכנו הקב"ה לפקוח את עיננו, להרחיב את לבבנו ולשמוע באזננו את דבר ה' אשר קם ע"י דוד עבדו, בהקמת נר לבן ישי משיחו בימנו.

1 - "ולוט ישב בשער סדום"- ישב כתיב אותו היום מינוהו שופט עליהם (ב"ר). רש"י י"ט, א
2 - עשרים ושש שנים אח"כ, בשנת 25 לישיבת סדום- וזאת משום שמלחמת ארבעת המלכים הייתה בשנה ה-62 לסדום, שכן במשך 21 שנים הם עבדו את כדרלעומר, 31 שנים הם מרדו בו ובשנה שאח"כ שהיא השנה הארבע עשרה למרידתן (רש"י) בא אליהם כדרלעומר. ולרגל ציון 62 שנות עצמאות מונה לוט עליהם כמי שבזכותו בא אברהם והציל אותם
3 - בראשית י"ח, י"ט
4 - רש"י י"ט, ל"א
5 - "בני האדם" - אלא בני מי שמא בני חמורים וגמלים אלא בני אדם הראשון שכפה את הטובה ואמר האשה אשר נתתה עמדי אף אלו כפו בטובה למרוד במי שהשפיעם טובה ומלטם מן המבול
6 - מלך סדום ביקש את הנפש, כיוון שהוא הרגיש שהמשיח צריך לצאת מסדום מסיבה זו הוא מנסה לחמוס את הנפש כדי שלא תוכל לצאת מכאן נשמתו של המשיח
7 - האדם הגדול בענקים
8 - בסדום היו גם כן שמונה צדיקים- לוט ואשתו, שתי בנותיו שעמו, שתי בנות נשואות ושני חתניהם. הבנות והחתנים לא נצלו כיוון שלוט היה כמצחק בעיניהם
9 - "ומדרש אגדה עוד, מאחר שעושין נבלה כזאת מי לך פתחון פה ללמד סניגוריא עליהם שכל הלילה היה מליץ עליהם טובות קרי ביה מי לך פה- רש"י יט, כ
10 - כאשר נח נכנס לתיבה הוא מכניס עמו ייחורי תאנים וזמורות גפנים, ומהם הוא נוטע כרם
11 - אמר רבי יצחק, מצאתי דוד עבדי- היכן מצאתי אותו, בסדום (ב"ר)

שו"ת חורף הרב שבתי יגל / הכולל הקהילתי רעננה

גדר אורחים לעניין מצוות הכנסת אורחים ועוד

שאלה: ראיתי באחד מספרי ההלכה כי חלק מאוד חשוב במצוות 'הכנסת אורחים' הוא ללוות את האורח ביציאתו, ולא ראיתי שמקפידים על זה.

האם אכן צריך להקפיד ללוות את האורח? עד היכן?

תשובה: אכן חז"ל[א] הפליגו מאוד בגודל חיוב ומעלת ליווי האורח לאחר האירוח, ואף כתבו שמי שאינו מלווה את האורח הרי הוא כשופך דמים, ועוד כתבו ששכר לוויה אין לו שיעור, ונתנו שיעורים בדבר כמה מרחק צריך ללוות את האורח[ב].

מדוע בזמננו היום לא נוהגים ליזהר בזה

אולם בזמננו היום לא נוהגים ליזהר בזה כל כך ויש מי שכתב[ג] שבזמננו לא נוהגים זאת כי בזמן הזה האורחים מוחלים על כבודם, ובשם החזון איש מביאים[ד] כי בזמן הזה שיש אנשים רבים בדרכים כל אחד נעשה ליווי לחברו ולא נאמרה מצוות לוויה אלא בהולך יחידי, וכן כותבים[ה] שלא כזמננו זמנם, שבזמננו הדרכים מתוקנות ומיושבות, אולם גם בזמננו יש להקפיד ללוות את האורח עד השער או למרחק של ד' אמות, ולבדוק ולוודא שיודע הוא את הדרך למקום יעדו[ו].

הגדרת אורחים לעניין מצוות הכנסת אורחים

אולם יש להדגיש כי בניגוד למה שאנו רגילים לחשוב, ברוב הפעמים שאנו מכניסים אורחים הביתה, אין הם נחשבים 'אורחים' לעניין מצוות הכנסת אורחים, וממילא גם לעניין מצוות לווית האורח.

ואבאר דברי - הנה המעיין בשולחן ערוך בהלכות שבת[ז] ימצא כי 'אורחים' נחשבים רק אנשים הבאים מחוץ לעיר וממילא אין להם מקום לסעוד ו/או ללון, ואז הזמנתם אלינו נחשבת למצוות 'הכנסת אורחים' אולם כאשר אנו מזמינים אורחים מתוך העיר לסעוד עמנו את סעודת השבת וכדומה, אין אורחים אלו נחשבים לעניין מצוות 'הכנסת אורחים' מאחר וגרים הם בתוך העיר ויש להם היכן לאכול וללון[ח].

אמנם נראה כי אף על פי שבדרך כלל החלוקה היא בין אורחים הבאים מחוץ לעיר לאורחים הבאים מתוך העיר, פעמים שגם אורחים הבאים מתוך העיר נחשבים כ'מחוץ לעיר', ופעמים שאורחים הבאים מחוץ לעיר נחשבים כ'מתוך העיר', שאם מדובר על אורחים הגרים בתוך העיר אבל נתקעו הם מחוץ לביתם מסיבה כזו או אחרת או אז הזמנתם נחשבת כמצוות 'הכנסת אורחים' שלעת עתה אין להם היכן לסעוד[ט], ובמקרה אחר שאנו מזמינים לשבת משפחה שגרה מחוץ לעיר כדי לחוות יחד את השבת, אין משפחה זו נחשבת למצוות 'הכנסת אורחים' מאחר ובמקום מגוריהם יש להם ב"ה היכן לאכול ולסעוד, וכל ביאתם לעיר היא רק לצורך האירוח, ואין משפחה זו תחשב לעניין מצוות 'הכנסת אורחים' אלא כאשר מגיעה לעיר למטרה אחרת, וכעת זקוקים הם לאירוח בעיר זו, והבן[י].

ולעניין משפחה מתוך העיר שאין לה היכן לאכול מחמת עניותה - עיין בהערה[יא].

ומעתה מבואר ביחס למקרה המצוי שמשפחה מארחת משפחה לסעודת שבת וכדומה, אין אירוח זה נחשב למצוות 'הכנסת אורחים'[יב], מאחר ושתי המשפחות גרות באותה העיר, וממילא גם אין מצווה של לוויה[יג].

הגדרת אורחים לעניין קולא בהלכות איסור והיתר

ולהשלמת העניין אכתוב מה שנחלקו הפוסקים לעניין הגדרת 'לצורך אורחים' המוזכר בכמה מקומות[יד] בשולחן ערוך יורה דעה (ברמ"א) כסיבה להקל בכמה הלכות ב'איסור והיתר'[טו] האם גם לעניין זה הגדרת 'אורח' היא בכפוף להגדרת 'אורח' לעניין מצוות 'הכנסת אורחים' או שלעניין זה כל אורחים בכלל - גם אם באים מהרחוב הסמוך.

יש מהפוסקים[טז] שכתב שמאחר ומבואר בשולחן ערוך בהלכות שבת שרק אורחים הבאים מחוץ לעיר נחשבים אורחים כנ"ל הוא הדין גם ביחס לאורחים המוזכרים בשולחן ערוך יורה דעה כסיבה להקל, אולם יש מהפוסקים[יז] שחלק עליו ונקט שלעניין זה אין הדבר כן, ואף אורחים הבאים מתוך העיר נחשבים כסיבה להקל בהלכות איסור והיתר, ומאחר שהסיבה להקל היא לאו דווקא בגלל המצווה שיש בדבר אלא משום שעת הדחק והלחץ שנחשבת כ'דיעבד', ואדרבה אדם יותר לחוץ וטרוד לכבד אורחים הבאים אליו מתוך העיר מאשר אורחים שנקלעו אליו מחוץ לעיר, שהרי אורחים הבאים מחוץ לעיר אין להם 'פת בסלו' ומודים הם לכל מי שמארח אותם, אולם אורחים הבאים מתוך העיר מאחר ויכלו לאכול בביתם, מרגיש בעל הבית צורך לטרוח עבורם כדי לכבדם מעבר לרגיל[יח].

א - גמ' מסכת סוטה דף מ"ו ע"ב

ב - עיין ברמב"ם הלכות אבל פרק י"ד הלכה ג' שהרב לתלמיד עד עיבורה של עיר, האיש לחברו עד תחום שבת, התלמיד לרב עד פרסה, וברבו מובהק שלש פרסאות.

ג - סמ"ע חושן משפט סימן תכ"ו.

ד - עמק ברכה לרב אריה פומרנצ'יק זצ"ל עניני גמילות חסדים אות ג.

ה - אהבת חסד חלק ג' פרק שני בהג"ה.

ו - אהבת חסד חלק ג' פרק שני. ע"ע בספר 'שביבי אש' על התורה פרשת שופטים בעניין זה.

ז - או"ח סימן של"ג ברמ"א, עפ"י תרומת הדשן סימן ע"ב ודברי הבית יוסף שם.

ח - ונח' המג"א והחת"ס האם כשיש אורחים מחוץ לעיר בסעודה, הסעודה נחשבת כסעודת מצווה, או שהסעודה היא סעודת הרשות ורק בעל הבית המארח מקיים בזה מצווה - עיין מג"א על סימן של"ג סעיף א' ובהגהות החת"ס שם.

ט - וכן כתב בספר 'הלכות בין אדם לחברו' פרק ח' הערה כ"ב.

י - ולכן נראה שאם עורכים שמחה משפחתית בשבת, ומזמינים קרובי משפחה מחוץ לעיר להשתתף בשמחה, או אז אירוח זה נחשב כמצוות 'הכנסת אורחים' מאחר שמטרת ביאתם לעיר היא לצורך ההשתתפות בשמחה, ומאחר ובאו לעיר לשם מטרה זו זקוקים הם לאירוח למזון ולינה, אך כאשר כל מטרת ביאתם לעיר היא לצורך האירוח עצמו אין זה נחשב כהכנסת אורחים ודו"ק.

יא - בספר תורת אשם (מובא בפ"ת יו"ד סימן ס"ט) כתב שכבוד אורחים היינו באורחים הראויים לכבוד כגון בעלי תורה בעלי שם טוב ומעשים טובים וכדומה, אבל הקבצנים שעוברים ושבים בשביל טרף ומזון הם בכלל צדקה, אמנם בהגהות לספר יש נוחלין (אזהרת הצדקה) כתב שבאנשים כגון אלו יש שתי מצוות גם הכנסת אורחים וגם מצוות צדקה וכן הוא בספר אהבת חסד חלק ג' פרק א'.

יב - אולם פעמים שיש באירוח זה מצוות אחרות, כגון: לשמח לב אלמנה, גמילות חסדים, קירוב רחוקים, עונג שבת וכדומה.

יג - אמנם בספר החיים (לאחיו של המהר"ל מפראג שהיה חברותא של הרמ"א) כותב בפרק ג' (פרנסה וכלכלה) שגם אורחים מתוך העיר הם בכלל מצוות הכנסת אורחים, אולם דבריו לא הובאו להלכה, ואין לנו אלא דברי הפוסקים ה"ה תה"ד, ב"י, והרמ"א הנ"ל.

יד - עיין יורה דעה סימן ס"ח סעיף י"א לעניין להפשיר חתיכה שלא הוכשרה מדמה במים חמים הנמצאים בכלי שני, ובסימן ס"ט סעיף ו' לעניין שיעור הזמן שצריך למלוח את הבשר, ושם סעיף י"א לעניין חתיכת בשר שלא נמלחה שהתערבה בתבשיל, וכן סימן צ"ב סעיף ז' (בט"ז ס"ק כ"ב, ובש"ך ס"ק כ"ט בשם תורת חטאת) לגבי נפלה טיפת חלב על הקדירה מבחוץ שלא כנגד התבשיל.

טו - הנה יש לעיין אם בכה"ג כאשר פוסקים לקולא למארח משום שעת הצורך של 'אורחים' האם צריך המארח להודיע לאורחים שהייתה שאלה בכשרות המאכל ונפסק לקולא משום עת הצורך או אין צריך להודיע להם, ועיין שו"ת חתם סופר או"ח סימן ס"ה (מובא בפ"ת ליו"ד סימן ל"א) שקרוב לוודאי שצריך להודיעם, אמנם בשו"ת דברי משה (הלברשטאם) סימן מ"ב וסימן מ"ג כתב שאין צריך להודיעם, ועד כאן לא דיבר החת"ס אלא לעניין מכירה ומצד הלכות אונאה, אבל כאשר מדובר בקולא לצורך אורחים יודה החת"ס שאין צריך להודיעם, ובלא"ה לא נהגו בקהילות החרדים בארצות אירופה עוד לפני המלחמה להחמיר בזה כחת"ס ועי"ש בדבריו.

והנה יש לעיין בזה מדברי הרמ"א יו"ד סימן קי"ט סעיף ז' שאין להכשיל אדם באכילת מאכל שאינו רוצה לאוכלו אף אם מעיקר הדין הדבר מותר (עיין בזה לעיל סימן פ"א) ואולי יש לחלק שהכא שאני שכל זה כלול בהיתר של 'לצורך אורחים'. שו"מ שבשו"ת דברי משה סימן מ"ב אות ג' עמד על כך ע"י"ש בדבריו (ועיין עוד לעיל סימן מ"ח הערה ו')

טז - ספר תורת אשם מובא בסולת למנחה כלל ט"ז שמובא בפ"ת ליו"ד סימן ס"ט אות י"ג.

יז - ספר סולת למנחה לרבי יעקב ריישר כלל ט"ז.

יח - וע"ל לענ"ד לבאר מחלוקתם שהנה הש"ך בסימן ס"ט ס"ק מ"ד כתב שכשם שאפשר להקל לצורך אורחים כמו כן יש להקל במקום הפסד מרובה, והפמ"ג תמה עליו מה בא לחדש שאם הקלו לצורך אורחים כ"ש שיש להקל במקום הפסד מרובה, והנה מצאנו בהלכות שבת שדנו הפוסקים האם כשם שמצאנו שמקלים בשבות לצורך מצווה כמו כן יש להקל במקום הפסד ממון ואין הדבר פשוט כלל ועיקר לדמות מקום הפסד לצורך מצווה (עיין בזה במג"א סימן רס"א ס"ק ו', וכן בסימן ש"ז ס"ק ז' ובפמ"ג שם ובסימן שמ"ב ט"ז ס"ק א' ופמ"ג שם, ובמ"ב בסימן ש"ז ס"ק כ"ב) וא"כ יש מקום לומר שלא לחינם נקט השו"ע דווקא דוגמאות של שעת הדחק של צורך מצווה כגון לצורך שבת או לכבוד אורחים, אבל הפסד ממון לא בכלל זה, ולזה בא הש"ך לחדש שגם בהפסד מרובה אפשר להקל, ועפ"ז יש לומר שבזה נח' הפוסקים הנ"ל האם אפשר להקל רק היכא שהוא צורך מצווה או גם באופן שהוא לא צורך מצווה אלא שעת הדחק גם בדבר הרשות, ומשום כך נח' האם כשהשו"ע כתב 'לכבוד אורחים' הכוונה דווקא לאורחים שמקיימים בהם מצווה בכפוף למה דאיתא ברמ"א באו"ח סימן של"ג, או שכל אורחים בכלל כיוון שסו"ס הוא שעת הדחק ואדרבה הבעל הבית יותר דחוק באורחים הבאים מתוך העיר וכנ"ל.

ע"ע בעניין הגדרת 'אורחים' בשו"ת דברי משה (הלברשטאם) שם, ושם דן גם לעניין מי שנוטל שכר מהאורחים כגון בפונדק אם נוכל להקל לו באיסור והיתר מאחר ויש לו אורחים.

סיפור לשבת

מכניסי אורחים

בליל חורף אחד, הגיע באמצע הלילה שליח אל ביתו של החוזה מלובלין כדי לבקש שיתפלל לרפואתו של חולה.

באותה העת ישנו כל בני הבית, ואיש לא עצר את השליח מלבוא אל חדרו של הרבי. מצא השליח את הרבי ער, ונתן את ה"קְוִויטל" – פתק הבקשה ובו שם החולה – בידו של הרבי.

אחר כך אמר השליח לרבי: "אני רעב". הלך הרבי אל חדר הבישול, ולקח משם כל מה שמצא.

קרא אחריו השליח ואמר: "אפשר לקבל גם יי"ש? כי קר לי מאוד". הביא הרבי גם יי"ש משובח והגיש לפני השליח את האוכל.

כשסיים לאכול אמר השליח: "אני צריך לישון".

הביא הרבי כר וכסתות. שכב השליח ונרדם. איש גס ומגושם היה השליח, ובשנתו הפיץ ריח רע בבית.

כשקמו משמשיו של הרבי משנתם, ראו את האיש ורצו לגרשו. אמר להם הרבי: "אל תיגעו בו. הניחו לו ויישן עד שיקיץ בעצמו".

אחר כך הוסיף: "השם יתברך זימן לי מצווה של הכנסת אורחים, ואתם לא תניחו לי לקיימה?"

*

הייתה זו שעת לילה מאוחרת ביום חורפי למדי. בין סימטאות העיירה גוסטינין התרוצץ לו יהודי, איש עסקים שנקלע למקום וחיפש מקום לינה. באחד החלונות הוא הבחין באור דולק, ומבלי להסס הוא דפק בחוזקה על הדלת, מבקש מבעל הבית שיאפשר לו להיכנס ולנוח עד שיעלה השחר.

מבלי ידיעתו, האורח נקלע לביתו של הצדיק רבי יחיאל מאיר מגוסטינין, שהיה ידוע בכינויו "היהודי הטוב מגוסטינין". רבי יחיאל שמח לקיים את מצוות הכנסת אורחים והוא הגיש לו כוס משקה חם ומיני מזונות.

כנראה שניתן היה לראות על פני האורח שהוא רעב למדי, גם אחרי שאכל את העוגה... הצדיק ביקש להכין עבורו ארוחת ערב. הוא מצא סיר ובו דייסה בלתי מבושלת, וסיר נוסף בו היה שומן עוף. ללא כל ידיעה מוקדמת בבישול, עירבב רבי יחיאל מאיר את שני הסירים, הכניס אותם אל התנור ובישל "ארוחת ערב" חגיגית. האורח אכן היה רעב במיוחד וגמע גם את אותו תבשיל משונה.

כשנסתיימה הארוחה מיהר המארח להציע לאורחו מיטה לישון בה, כשהוא מסתיר ממנו את העובדה שזוהי מיטתו שלו ושהוא יישאר ער במשך כל הלילה.

בבוקר עשו הרב ואורחו את דרכם לבית הכנסת לתפילת השחרית. אחרי התפילה פתח איש העסקים בשיחה עם המתפללים, ותוך כדי שיחה הוא נחרד לגלות כי הוא התארח בביתו של הצדיק הגדול, ושהוא אף ישן במיטתו כשלרבי לא

המשך בעמוד הבא...

היה היכן לישון! עצוב ומבוייש הוא מיהר לעבר הרבי.

"רבי, סלח ומחל לי!" הוא הפציר בו. "לא ידעתי שזה ביתך. לו ידעתי, לא הייתי מטריח את הרבי להכין עבורי ארוחת ערב, ובטח שלא הייתי יושן במיטתו! אנא סלח לי על חוצפתי!"

"אינני מוכן לסלוח לך!" השיב הרבי בלי להסס.

האורח הרגיש רע מאוד, אבל הרבי המשיך. "יש לי תנאי אחד, שאם תהיה מוכן לקיים אותו אסכים לסלוח לך. התנאי הוא שבכל פעם שתבוא לעיירתנו, תתארח אצלי בבית. "ראה, החסידים כאן מכבדים אותי מאוד, ולא מאפשרים לאיש להתארח אצלי. כך הם מונעים ממני לקיים את המצווה החשובה של הכנסת אורחים. ואילו אתה שזיכית אותי בקיום מצווה זו, לא רק שאין לך על מה להתנצל – אנא המשך לזכות אותי בכל פעם שתיקלע לאיזור."

(מיריש קירסנר / על-פי סיפורי חסידים של הרב שלמה זוין)

שביבים / שאול שיף

סגולות מיוחדות ממרן ראב"ד העדה החרדית, הגר"מ שטרנבוך שליט"א

במספר "ארבעים יום" רצופין יש יסוד גדול, ובכתבי האריז"ל מבואר שאם שומר פיו ושותק ארבעים יום, זוכה למעין רוח הקודש. ומי שיש לו ח"ו צרה בפרנסה או בשידוכים או בבריאות וכדומה, קבלנו בעניין זה סוד ארבעים יום, והיינו שייכנס ארבעים יום רצופין לבית הכנסת יום יום, ויאמר ספר אחד מתוך חמישה ספרי התהלים, (וקל לקיימו בספר רביעי שהם פרקים צ-קז), ומקדים ואומר לפני תפילתו על מה שמבקש, והוא מנדב לצדקה אפילו פרוטה, וכשגומר אמירת תהלים יאמר עוד פעם את בקשתו, ויוסיף שבל"נ כשיושיע לו הקב"ה יאמר כל "נשמת כל חי". וסיפרו לי הרבה אנשים ונשים שנושעו על ידי זה. והסגולה היא באופן שכניסתו לבית הכנסת כשבא להתפלל תהא אך ורק להתפלל על דבר זה לבד, ולפני שיאמר תהלים יתן או יתנדב בפיו לצדקה, ולאחר שאמר את התהילים יתחייב בל"נ לומר 'נשמת' לכשייוושע. אמנם דע, דאף שפעמים רבות יש תועלת בסגולות שקבלנו מקדמונים, היינו כשהמצב הוא רק בגדר "פסק" בשמים, שמקורו בראש השנה ויוה"כ, ואז בתחינות וכ"ש בבכיות מבטלין הפסק ונהפך לטובה, וכן מועיל לצרף לזה מסגולות המקובלים, אבל לפעמים זהו בגדר "גזירה" ממרומים, ואת זאת קשה מאד לבטל וצריך אז להפך את מעשיו להיעשות כאיש אחר, וזהו כוונת הפייטן בעשרה הרוגי מלכות (במוסף יוה"כ) שביקשו תנה לנו שלשה ימים שנדע אם "נגזר" הדבר ממרומים. ודברים אלו הם סתומין ונסתרים, והעיקר בעת צרה רח"ל הוא להתפלל לאבינו שבשמים לשפוך לפניו שיחו וצרתו והוא ברחמיו גוזר ומבטל.

סגולה לבנים צדיקים

לקבל שבת מוקדם הוא סגולה לזכות לבנים ובנות טובים וצדיקים - כשכר על חביבות וכבוד השבת. אמי ע"ה נהגה בכל ערב שבת קודש, לגמור להכין את כל צרכי השבת כשעה קודם כניסת השבת. והיה השולחן ערוך, והיין והחלות והנרות מונחים במקומם על השולחן, והילדים כבר לבושים בבגדי שבת, והיא עומדת ומצפה, מתי יגיע הזמן שתוכל כבר להדליק נרות ולקבל על עצמה את קדושת השבת. ומרגלא בפומיה שכאשר האדם יושב ומצפה לשבת, זה גופא מוסיף כבוד לשבת, וזו סגולה לזכות לבנים ובנות טובים וצדיקים - כשכר על חביבות וכבוד השבת, וזו גם עצה טובה להינצל מהכעס, שמצוי בבתים בשעה האחרונה שקודם כניסת השבת [אך כמובן יש להיזהר לא להקדים להדליק נרות לפני הזמן].

סגולה לאריכות ימים

לזכות את הרבים, שאז זוכה לתוספת חיים עבור הציבור הצריכים לו. כן אמר הגה"ק בעל ה"דברי יואל" מסאטמאר זיע"א, וביאר שהקב"ה קוצב לכל אדם את מידת שנות חייו לפי מה שעליו לתקן בעולם הזה, שיש אדם שהוטל עליו בעולם הזה תפקיד שיוכל לעשותו במקצת שנים, ולכן אינו זוכה לאריכות ימים, שלאחר שסיים למלא את תפקידו הוא חוזר לעולם הנצח, אבל לפעמים הקב"ה משאיר את האדם בעולם הזה גם לאחר שנגמר שנות חייו שנקצבו לו, ומשום שאע"פ שמצד עצמו אינו צריך לחיות, אבל הוא חי מצד חשבון אחר - שאחרים צריכים לו כדי שידריכם ויחנכם לדרך ה'.

סגולה לאריכות ימים

לימוד המוסר הוא סגולה לאריכות ימים. כן מקובל אצלינו, והטעם משום שכאשר האדם משתדל לשפר את עצמו ומכין את עתידו בעולם הנצח, הדבר מועיל לו שירחם עליו ה' להאריך ימיו ושנותיו כדי שיזכה לעסוק בתורתו ולעבדו, אבל אם יבטל את זמנו להבל וריק הוא מסכן את עצמו ואת עתידו, כי מי ערב לו שיזכה להאריך ימים בשעה שבלא"ה הוא מבזבז את זמנו להבל וריק.

סגולה לעשירות

קיבלנו שכשם שסנדקאות הוא סגולה לעשירות, כך גם כל מי שמשלם הוצאות סעודת ברית מילה - וכ"ש אם הוא מוסיף גם להתעסק בגופו בהכנת סעודת ברית מילה, הרי הוא נחשב בזה כעין 'סנדק במקצת' וזוכה במקצת לסגולות האמורות בסנדק שזוכה לעשירות וכו', וראוי שבשעת הכנת הסעודה יאמרו "לשם סעודת ברית מילה" [והמעלה רבה יותר כשמשלמים הוצאות הסעודה לבן תורה, ומסייעים לו עי"ז לשקוד על תלמודו].

סגולה ליראת שמים

שמעתי מפי כ"ק האדמו"ר מגור רבי ישראל זצ"ל, שהזהירות כראוי מחלב עכו"ם היא סגולה ליראת שמים.

סגולה ליראת שמים

קימה מפני זקן הוא סגולה ליראת שמים. סגולה להשיג יראת שמים: לומר מאה ברכות בכוונה. דבר זה מפורש במה שדרשו חז"ל על הפסוק (דברים י' י"ב) "ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה' אלקיך", ודרשו חז"ל (מנחות מ"ג ע"ב) "אל תקרי 'מה' אלא 'מאה', מכאן שחייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום", ומשמע מזה שהדרך לבוא ליראת שמים הוא על ידי אמירת מאה ברכות, וזהו כוונת הפסוק לפי הדרש - "ועתה ישראל 'מאה' ה' אלוקיך שואל מעמך כי אם ליראה", והיינו שעל ידי אמירת מאה ברכות זוכים ליראת שמים.

סגולה להינצל מהמחלה הנוראה

סגולה שלא ייפגע בו ובצאצאיו המחלה הידועה, למחות על ביזוי תלמידי חכמים (מפורש בגמ' שבעוון ביזוי תלמידי חכמים הקב"ה שולח מחלה בלי רפואה, ופירש הגרי"ש אלישיב זצ"ל דהיינו המחלה הנוראה שאין לה תרופה, ונראה שהמוחה בתוקף נגד ביזוי ת"ח, זוכה בעבור זה להינצל מהמחלה הזאת הבאה על עוון ביזוי ת"ח).

סגולה להינצל ממחלות

קבלה בידינו, שהמברך ברכת אשר יצר בכוונה בכל פעם, ובפרט כשמזכיר שם שמים בברכה, הוא ניצול מכל המחלות - ומהמחלה הנוראה ה"י.

סגולה לרפואה

אדם שקיבל איזו חולשה, לא יספר זאת לשום אדם בעולם לזמן מסוים, וזהו סגולה שהמחלה תתבטל מאליה.

סגולה לרפואה

להכין הבית נאה ומכובד לכבוד שבת מערב שבת בשעות הבוקר, כשהשולחן מכוסה במפה לכבוד שבת. הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל נהג, שמערב שבת בשעות הבוקר כבר היה שולחנו מכוסה במפה לכבוד השבת, וכבר היה ערוך על שולחנו יין וחלות מוכנים לכבוד השבת, וסיפר שקבלה בידו מזקנו שנתגלה לו בחלום, שדבר זה הוא סגולה לרפואה.

סגולה להצלחה בתורה

בן תורה שמפקיר עשירית מזמנו כדי להשיב לאחרים את הדבר הקשה עליהם, ומסייע להם בהבנת התורה, זהו וסגולה נפלאה להצליח בלימודו [וכעין מעשר כספים]. והרבה בני ישיבות טועים, שנדמה להם שכיון שאין להם כסף ע"כ הם פטורין ממצוות צדקה, אבל האמת היא שאדרבה, בני ישיבות יכולים בנקל לקיים מצוות צדקה עליונה - שהיא צדקה ברוחניות, וכשמסייע לחברו בישיבה להבין איזה תוספות מוקשה וכיו"ב, אין לך מצוות צדקה כמוהו, וזוכה לברכה שמברך הקב"ה לנותני צדקה: "כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלוקיך", וזו סגולה נפלאה מאוד להצליח בלימוד. ומו"ר הגה"צ רבי משה שניידער זצ"ל סידר בישיבה חברת "עבודת הקודש" לבחורים מבוגרים, שהיו עומדים סמוך לבימה פעמיים בשבוע למשך כשעתיים, להשיב לצעירים מהם על מה שנתקשו בהבנה, ואמר שבזה מקיימים מצוות צדקה ברוחניות, שהיא הצדקה המעולה ביותר, והיה אומר שזהו מפתח גדול להצלחת הבחורים בישיבה, הן לצעירים והן לתורמים מזמנם.

סגולה לכוונה בתפילה

להתפלל בסידור ששם הוי' הקדוש נדפס במלואו ולא בשני יודין, דכשקורא בשם הקדוש, ממשיך קדושה מיוחדת, וזו סגולה נפלאה שיכוון ותפילותיו יתקבלו.

סגולה שיתקבלו תפילות שמונה עשרה

לומר תחנון בנפילת אפים בכוונה ולאט. ואם מתפללין מנחה כראוי ואומרים תחנון בכוונה, סגולה גדולה לפרנסה (תשובות והנהגות כרך ג סימן נג).

סגולה לבית הכנסת שיהא מקום מסוגל לתפילה

אם הנודבים והמסייעים לבניין בית הכנסת, יתכוונו מתחילה לשם שמים, סגולה היא שהתפילות בביהכ"נ יהיו בטהרת המחשבה ושיתקבלו.

סגולה שתתקבל תפילתו כשמתפלל על קבר צדיק

יקדים ויאמר בפיו: "הריני נותן סכום פלוני לצדקה פלוני לעילוי נשמת צדיק פלוני שקבור כאן", ואז מעלין נשמת הצדיק שנוסף לו זכות, שעל ידו ובזכותו נתן איש זה צדקה, והצדיק מרגיש בזה מין חובה לשלם לו תגמול, ואז שעת הכושר להתפלל להקב"ה צרכיו בזכות הצדיק, וזהו סגולה נפלאה שתתקבל בקשתו.

סגולה לברכות שיתקבלו

סגולה נפלאה שהברכה תתקבל, לברך קודם את הקב"ה ולומר "יתברך הבורא יתברך, והוא ימלא משאלות ליבך לטובה"

סגולה להינצל מכל צרה

סגולה נפלאה לאדם להינצל מכל צרה היא לקבל על עצמו מאה

ברכות בכל יום. החיד"א הביא בשם רבינו ה'רוקח', שהמברך מאה ברכות בכל יום ניצול ממאה קללות שבפרשת כי תבוא [ומבואר בדבריו שמאה ברכות אינן סגולה להינצל רק ממגפה, [וכמו שמצינו בדוד המלך ע"ה, שכאשר היו מתים בכל יום מאה נפשות מישראל, תיקן דוד לברך מאה ברכות בכל יום ואז נעצרה המגיפה], אלא הן סגולה כללית להינצל מכל מאה קללות שבתורה, וכן שמעתי מגדולים בדור העבר, שדרשו בעת צרה ליזהר בחובת מאה ברכות בכל יום, מכיוון שזו סגולה גדולה להינצל מכל צרה. וכן שמעתי לפני שנים רבות מזקן אחד, צדיק ומקובל שעלה מארץ תימן, וסיפר לי שהיה מקובל אצלם בארץ תימן בכל עת צרה, שיש לברך מאה ברכות בכוונה, והם אכן ראו ישועות גדולות כשהיו מתחילים לברך מאה ברכות בכוונה, ובעוונותינו הרבים היום לא נזהרים בזה כל הצורך, וצריך להתחזק מאוד לברך בכוונה ובמיוחד בימים אלו.

סגולות לזש"ק

◆ ראשית דבר ראוי לבדוק המזוזות היטב, ויש נוהגין שאפילו אם המזוזות נמצאו כשרות מן הדין, משנין למזוזות מהודרות מאד שנכתבו על ידי סופר מפורסם וירא שמים, ואת המזוזות הקודמות מזכה לאחרים.

◆ אח"כ יבדוק את התפילין הן הפרשיות והן הבתים, אם הם כשרים ומהודרים.

◆ אח"כ יבדוק את הכתובה, שמצוי שהשמות אינם כתובים כראוי, וחסר כינוי שנקרא בו הבעל או האשה נקראת בו, ולפעמים יש טעות או חסרון בשמות האבות, וזהו סיבה שחסר ביניהם שלום בית, ולפעמים מונע בנים, וצריך כתובה אחרת כדין.

◆ כדאי לסדר ששני כהנים יזכירו את שמו לישועה לפני ברכת כהנים, ויכוונו עליו בברכתם, שסגולת ברכת כהנים היא גדולה מאד, ויכוון כששומע ברכת כהנים על כך בכל ברכה, דהיינו 'יברכך' בבנים 'ויחונך' שהקב"ה יחון אותו בבנים, ושלום בבנים, שמבטיח שלום בביתו - וכמו שדרשו חז"ל 'וראה בנים לבניך שלום על ישראל', וכן יכוון על הבנים בברכת 'שים שלום'. ואם הוא בחו"ל ישלם לשני כהנים בארץ ישראל בשביל שיזכירוהו.

◆ יאמר פרשת קטורת בוקר וערב מן הקלף בנגינות והטעמים דווקא, וכל הברייתא יאמר במתינות.

◆ ישתדלו מאוד להרבות בהכנסת אורחים.

◆ לפני הדלקת נר שבת או אחרי נתינת צדקה תאמר האשה פרשת חנה שבספר שמואל.

◆ בימי השובבי"ם יצום הבעל עכ"פ פעם אחת כדי לתקן חטא פגם הב'.

◆ אם עשו כל אלו ולא הועילו ח"ו, אזי בימי החורף שהימים קצרים וקל לצום, יצומו ד' תעניות בקבלה ממנחה ויפרטו שרצונם לעבוד ה' ולישועה בבנים ויוושעו בעזהי"ת.

◆ רבינו האריז"ל אמר לאחד שלא היו לו בנים, סגולה שיזהר מאוד וגם יזהיר לאחרים על תוספת שבת ובמוצאי שבת יזהר מאוד.

◆ מצוות שילוח הקן היא סגולה נפלאה לחשוכי בנים לזכות לילדים. אך יש ליזהר כשהולך לשלח שלא יאמר שמקיים את המצווה כדי שיזכה לבנים או לאריכות ימים, אלא יאמר להדיא שמקיים את המ"ע של שילוח הקן אך ורק לקיים מצוות בוראי ית"ש, והוא ברחמיו יזכני במתנה לבנים או לאריכות ימים וכדומה, ואז הסגולה נפלאה בס"ד (ח"ה סי' ש"ב).

◆ צמח היברוחין או תאנים היא סגולה לזש"ק.

◆ המקדש את אשתו בטבעת של כסף עגולה מבפנים ומרובעת מבחוץ, יש מקורות שזו סגולה בדוקה ומנוסה לילדים [כן העיד האדמו"ר הקדוש מזידיטשוב זצ"ל והאדמו"ר ממונקאטש זצ"ל].

◆ עוד סגולה לזרע של קיימא - אם מבשל במים ערבה שקיימו בה מצווה בסוכות, עד שמשתנה צבע המים לגמרי, ושותים בבוקר רביעית ומתפללים, זו סגולה לזרע של קיימא, שערבה בגימטריא זרע.

[מלוקט מתוך אתר דרשו]

בסוד שיח
כשם שפרצופיהם שונים
כך דעותיהם שונות

עריכה גרפית - גיל ויין

נשמח לקבל תגובות והערות מהקוראים
בדוא"ל: besod@013net.net